

Olivier LE GENDRE

Auteur

Een groot kenner van de christelijke gemeenschap, zo wordt Olivier LE GENDRE getypeerd op het achterplat van zijn boek, *Biecht van een kardinaal*. Van dit werk, dat in 2007 verscheen, werden in Frankrijk alleen al 40.000 exemplaren verkocht. Iedereen in de Kerk spreekt er over. Niet toevallig dus dat het Davidsfonds onlangs een Nederlandse vertaling uitbracht.

‘Kerk moet allereerst Gods liefde voelbaar maken’

Bert CLAERHOUT

Olivier LE GENDRE (60) woont op wandelafstand van de Arc de Triomphe in een residentiële wijk van Parijs. Hij is vader van vijf kinderen en auteur van meerdere boeken over Kerk, geloof en spiritualiteit. Hij leidde lange tijd een bedrijf in de informatica- en managementsector, een job die hij combineerde met tal van christelijke engagementen zoals het voorzitterschap van Les Amis de l'Assomption.

–In *‘Biecht van een kardinaal’* is een kardinaal aan het woord die vrijuit praat over verleden, heden en toekomst van de Kerk. Is het een verzonnen personage of moeten we alles letterlijk nemen?

Het is wel degelijk een kardinaal van vlees en bloed. Iemand die lang voor de curie heeft gewerkt, maar inmiddels gepensioneerd is. Hij had mijn boeken gelezen en vroeg me of ik bereid was met hem van gedachten te wisselen en zijn bekommernissen neer te schrijven. U leest dus zijn ideeën, niet de mijne. Hij wilde wel niet met naam worden genoemd.

‘De Kerk moet ophouden met zelfbeklag, maar zoeken hoe ze haar boodschap kan brengen in een ontlusterde wereld’

–Waarom niet? Dat voedt toch alleen maar de speculaties? Zo doken in de buitenlandse pers de namen op van de kardinalen Silvestrini en Etchegaray.

Ze proberen maar, ik vertel het niemand. Ik heb hier en daar een passage gemaskeerd opdat zijn identiteit niet kan worden achterhaald. Maar ik verdraaide geen woord van wat hij heeft verteld. Laat me duidelijk zijn: het is iemand die ernstige vragen heeft bij het huidige reilen en zeilen in de Kerk, iemand die het allemaal van binnenuit heeft meegemaakt en die zijn bezorgdheid daarover kwijt wou. Maar hij wou niet het etiket van nestbevuiler krijgen, van iemand die zelf van het systeem heeft geprofiteerd. Tegelijk wilde hij ook niet worden gebruikt of misbruikt als speerpunt of vaandeldrager van een vernieuwingsbeweging. Hij wil wel iedere gelovige voor zijn verantwoordelijkheid stellen en hem doen nadenken over hoe we ons geloof in de toekomst authentiek kunnen beleven.

–Uw boek bevat veel interne informatie over de politiek van het Vaticaan in de afgelopen decennia: over de politiek van paus Johannes-Paulus II met betrekking tot Polen en het voorafmalige Oostblok, over de aanslag op hem in 1981, over de rol van de aartsbisschop Marcinkus en kardinaal Casaroli, enzovoorts.

Geloof me, alles klopt. En dat geldt ook voor alle andere informatie over hoe het in het Vaticaan toegaat. Niet alles is vertrouwelijke informatie. Vaticaanekenners weten veel van die dingen al langer dan vandaag.

–Uw kardinaal was te oud om deel te nemen aan het conclaaf van 2005. Toch zegt hij dat hij niet voor kardinaal Ratzinger zou hebben gekozen. Volgens hem was die keuze vooral ingegeven door angst.

De uitvaartmis voor Johannes-Paulus II, die Ratzinger leidde, was voor mijn gesprekspartner een kantelmoment. Hij vertelt hoe hij daar, te midden van collega's en staats-hoofden, de onrust en de beklemming in lijf en leden voelde opkomen. „Het was alsof wij, kardinalen, voor het eerst beseften hoe moeilijk het zou zijn die man uit Polen te vervangen”, zei hij. De onrust steeg en andere overwegingen zoals de nationaliteit, het leeftijdsprobleem en de pastorale ervaring, werden in een mum van tijd opzijgeschoven voor het zoeken naar een antwoord op die ene vraag: „Wiens schouders zijn sterk genoeg om die reus van een Johannes-Paulus II op te volgen?” Uit angst voor de leegte opteerde het merendeel van de stemgerechtigde kardinalen dan ook al snel voor diegene van wie ze meenden dat hij het best in staat was om die afgrond te overbruggen. En dat was kardinaal Ratzinger.

–Hoe denkt u daar nu zelf over na vijf jaar pontificaat van Benedictus XVI?

Net als de kardinaal in mijn boek deel ik lang niet altijd Benedictus' visies en prioriteiten, maar intellectueel en spiritueel is hij absoluut het pausschap waardig. Hij verdient zeker niet de reputatie die sommigen hem aanwrijven. Bij de pedofilie-

Olivier Le Gendre scheef een ophefmakend boek. © Olivier Le Gendre

schandalen treedt hij kortdaat op. Bovendien erkent hij dat het kwaad in de Kerk zelf aanwezig is. Dat is moedig. We hebben vanuit Rome al te lang moeten horen dat het allemaal de schuld van de media is.

–Een van de stellingen in uw boek suggereert dat moderniteit onvermijdelijk uitmond in areligiositeit. Doet de vooruitgang de moderne westerling dan twijfelen aan God?

Aan God zoals Hij werd voorgesteld... Dat is een groot verschil. Door de geslotenheid van de Kerk tegenover de eis voor rechtmatige autonomie van de moderne wereld, stortten tal van geloofswaarden als een kaartenhuisje in elkaar. De Kerk moet ophouden met zelfbeklag. Ze moet zoeken hoe ze, trouw aan het evangelie, haar blijde boodschap in en voor deze ontlusterde wereld kan brengen.

–Uw boek wijst alvast de weg: het principe van Poo in plaats van het principe van Con-

stantijn. Of: de diaconie als speerpunt bij de verkondiging van het evangelie.

Inderdaad. Het principe van Constantijn staat voor een Kerk die aanschuikt bij de wereldlijke macht. Het principe van Poo daarentegen verwijst naar de voorkeuroptie van de Kerk voor de armen en verschoppelingen. In het boek wordt dat geëvoceerd door de betrokken aanwezigheid van de kardinaal bij de aan aids stervende Poo, in een ver Aziatisch land. De prioritaire zending van de Kerk is immers Gods liefde en tederheid voelbaar te maken. Dat betekent niet dat er geen catechese nodig is, die kan later volgen. Laat ons in deze geglobaliseerde samenleving evenwel allereerst de vele kansen benutten om het goede te doen en een nederig teken te zijn van Gods liefde voor de mensen in nood.

U kunt *Biecht van een kardinaal* bestellen met een fraaie korting. Bon op bladzijde 6.